

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับความพึงพอใจในการตั้งถิ่นฐานใหม่ของผู้คนในเขตพื้นที่โครงการเขื่อนแควน้อย จังหวัดพิษณุโลก เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ และสมบูรณ์ตามกฎเกณฑ์มาตรฐานการวิจัย ผู้วิจัยจึงกำหนดวิธีการศึกษาในเรื่องต่างๆ ดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

1. ประชากรที่ต้องย้ายถิ่นเนื่องจากการดำเนินงานก่อสร้างโครงการเขื่อนแควน้อย จังหวัดพิษณุโลก มีจำนวนทั้งสิ้น 143 ครัวเรือน (สำนักงานจัดหาที่ดิน, 2539)

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ หัวหน้าครัวเรือนหรือคู่สมรสของหัวหน้าครัวเรือนหรือบุตรธิดาที่บรรลุนิติภาวะแล้ว การคัดเลือกตัวอย่างมีขั้นตอนดังนี้

2.1 การกำหนดจำนวนตัวอย่าง (Sample Size) ในการกำหนดจำนวนตัวอย่างที่จะศึกษาชั้นต่ำโดยใช้สูตร Yamane' (อ้างถึงในบุญธรรม, 2540: 71)

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

n = ขนาดตัวอย่าง

N = จำนวนประชากรที่ศึกษาทั้งหมด

e = ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง 5 %

ดังนั้น

$$n = \frac{143}{1+(143)(0.05)^2}$$

$$= \frac{143}{1.3575}$$

$$= 105.3407$$

ขนาดตัวอย่างที่ได้จากการคำนวณ 105 คน

2.2 ภายหลังจากจะจงศึกษาเฉพาะครัวเรือนที่ต้องย้ายถิ่น 143 ครัวเรือนแล้ว การเลือกกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีสุ่มแบบบังเอิญ ได้ตัวอย่างรวมทั้งสิ้น 109 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์ เนื้อหาของแบบสัมภาษณ์แบ่ง ออกเป็น 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยทางด้านสภาพเศรษฐกิจและสังคม

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐานและบริการสาธารณสุข

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของชุมชนที่ต้องตั้งถิ่นฐานใหม่อันใช้มาตรวัด แบบ Likert Scale โดยวัดเป็น 5 ระดับ มีความหมายและเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

	ระดับความพึงพอใจ
ความพึงพอใจมากที่สุด	5
ความพึงพอใจมาก	4
ความพึงพอใจปานกลาง	3
ความพึงพอใจน้อย	2
ความพึงพอใจน้อยที่สุด	1

เกณฑ์การแปลความหมาย

เกณฑ์การประเมินค่าวัดระดับความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องย้ายถิ่นเนื่องจากการดำเนินงานก่อสร้างโครงการเขื่อนแควน้อย 3 ระดับ คือ มาก ปานกลางและน้อย โดยพิจารณาจาก บุญธรรม (2543: 58) ซึ่งมีเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{ความกว้างของชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\
 &= \frac{5 - 1}{3} \\
 &= 1.33
 \end{aligned}$$

ดังนั้นสามารถกำหนดช่วงคะแนนได้ดังนี้

ระดับคะแนน	ระดับความพึงพอใจ
3.67 – 5.00	ความพึงพอใจมาก
2.34 – 3.66	ความพึงพอใจปานกลาง
1.00 – 2.33	ความพึงพอใจน้อย

ส่วนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของประชากรที่ต้องย้ายถิ่นเนื่องจากการดำเนินงานก่อสร้างโครงการเขื่อนแควน้อย ใช้คำถามแบบปลายเปิด

การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นสำหรับการวิจัยเพื่อให้ได้ชุดของคำถามที่มีความถูกต้องโดยทำการทดสอบหาความเที่ยงตรง (Validity) และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสัมภาษณ์ ดังนี้

1. การหาความเที่ยงตรงของเครื่องมือ นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นมาไปเสนอต่อ คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อทำการตรวจสอบความถูกต้อง ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของคำถามในแต่ละข้อว่าตรงตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาวิจัยหรือไม่และทำการปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมเพื่อดำเนินการในขั้นต่อไป

2. การทดสอบเครื่องมือ (Pretest) นำแบบสัมภาษณ์ไปทดสอบกับตัวอย่างในหมู่บ้านใกล้เคียงกับพื้นที่ทำการวิจัย จำนวน 20 ตัวอย่าง เพื่อปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์ก่อนเก็บรวบรวมข้อมูล

3. การหาความเชื่อมั่น (Reliability) ใช้วิธีคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ด้วยวิธีการของ Cronbach's Reliability Coefficient Alpha (บุญเรียง, 2533) จากกลุ่มตัวอย่าง 109 คน ได้ค่าความเชื่อมั่นแต่ละส่วนดังนี้

3.1 ความพึงพอใจการบริการจากรัฐกรณ์ได้รับค่าชดเชย ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8521

3.2 ความพึงพอใจการบริการจากรัฐด้านสาธารณูปโภค ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8451

3.3 ความพึงพอใจของชุมชนที่มีต่อการตั้งถิ่นฐานใหม่ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8375

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแล้ว เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลจากครัวเรือน ตัวอย่างที่ต้องย้ายถิ่นเนื่องจากการดำเนินงานก่อสร้างโครงการเขื่อนแควน้อย จำนวนทั้ง 109 ครัวเรือน ในระหว่างเดือนกันยายน ถึง เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2549

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลทุกชุดที่ทำการสำรวจ และทำการลงรหัสในแบบฟอร์ม (Coding Form) เพื่อประมวลผลและวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย

1. สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่ออธิบายข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ โดยใช้ค่าสถิติในการวิเคราะห์ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) เพื่อทดสอบสมมติฐานโดยใช้การวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) และกำหนดค่านัยสำคัญที่ระดับ 0.05